

# CURSO 2022-2023

## MATEMÁTICAS-2º DE EDUCACIÓN PRIMARIA-PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

### 1.- Competencias clave:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL). Refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outras persoas de xeito oral ou escrita.
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; a competencia en ciencia céntrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea; e a competencia tecnolóxica, en como aplicar estes coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanos.
3. Competencia dixital (CD). Implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.
4. Aprender a aprender (CAA). É unha das principais competencias, xa que implica que o alumno desenvolva a súa capacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súas tarefas e tempo, e traballar de xeito individual ou colaborativo para conseguir un obxectivo.
5. Competencias sociais e cívicas (CSC). Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativo e democrático na vida social e cívica.
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Implica as habilidades necesarias para converter as ideas en actos, como a creatividade ou as capacidades para asumir riscos e planificar e cestionar proxectos.
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC). Fa referencia á capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

## 2.- Obxectivos da educación primaria.

- a) A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:
- b) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- c) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- d) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- e) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- f) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- g) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- h) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- i) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- j) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- k) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- l) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- m) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

- n) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

### 3.- Vinculación entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<b>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ g</li> <li>▪ e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CCL</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> <li>▪ i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.3. Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe e para a resolución de problemas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CD</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
<b>BLOQUE 2. NÚMEROS</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ e</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.1. Números naturais ata o 999.</li> <li>▪ B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999.</li> <li>▪ B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas</li> <li>▪ B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</li> <li>▪ B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado.</li> <li>▪ B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.</li> <li>▪ B2.7. Redondear, aproximar e estimar.</li> <li>▪ B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CCL</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.9. Números pares e impares.</li> <li>▪ B2.10. Identifica e relaciona os números</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> </ul>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ e</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ordinais do 1º ao 10º.</li> <li>▪ B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.</li> <li>▪ B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>en situacións da vida cotiá.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> <li>▪ CCL</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</li> <li>▪ B2.13. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.</li> <li>▪ B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas.</li> <li>▪ B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma.</li> <li>▪ B2.16. Proba da resta.</li> <li>▪ B2.17. Cálculo de multiplicacións.</li> <li>▪ B2.18. Construción das táboas de multiplicar e apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas...</li> <li>▪ B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> <li>B2.20. Utilización en situacións familiares da sumas, restas e multiplicacións.</li> </ul>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>b</li> <li>g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>CMCT</li> <li>CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>CMCT</li> <li>CSIEE</li> <li>CAA</li> </ul>
<b>BLOQUE 3. MEDIDA</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.</li> <li>B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.</li> <li>B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</li> <li>B3.4. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</li> <li>B3.5. Realización de medicións.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.1. Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>CMCT</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>CMCT</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>CMCT</li> </ul>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		capacidade.		
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano.</li> <li>▪ B3.7. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.4. Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB3.4.1. Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB3.4.2 Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.8. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.</li> <li>▪ B3.9. Manexo de prezos de artigos cotiáns</li> <li>▪ B3.10. Equivalencias entre moedas e billetes.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.5. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> <li>▪ CSC</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.11. Resolución de problemas de medida.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> <li>▪ CSIEE</li> </ul>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<b>BLOQUE 4. XEOMETRÍA</b>				
▪ g	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.1. Elaboración de simetrías sinxelas.</li> <li>▪ B4.2. Eixes de simetría.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.1. Identificar e completar figuras simétricas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB4.1.1. Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.3. Identificación comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias, círculos e cadrados.</li> <li>▪ B4.4. Tipos de triángulos: equilátero, isóscele e escaleno.</li> <li>▪ B4.5. Elementos xeométricos básicos: lado, vértice e ángulo.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.6. Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera.</li> <li>▪ B4.7. Formación de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.3. Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.8. Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos.</li> <li>▪ B4.9. Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>



ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e as solución obtidas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> <li>▪ CSIEE</li> </ul>
<b>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas.</li> <li>▪ B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ b</li> <li>▪ g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B5.3. Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero non seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B5.2. Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CMCT</li> <li>▪ CAA</li> </ul>

**4.- Vinculación entre estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	X	X	X		Intercambio oral	100%
MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	25% 50% 25%
MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita	50% 50%
MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	X	X			Observación sistemática	100%
MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	X	X	X		Observación sistemática Proba escrita	50% 50%
MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.			X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita	50% 50%
MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.			X	X	Observación sistemática Proba escrita	50% 50%
MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o	X			X	Observación sistemática	50%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
centímetro como unidades de medida de lonxitude.					Proba escrita	50%
MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita	50% 50%
MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade				X	Observación sistemática Proba escrita	50% 50%
MTB3.4.1. Le a hora en reloxo analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB3.4.2 Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB4.1.1. Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en	X	X	X		Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
obxectos do entorno inmediato.						
MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	X		X		Observación sistemática	100%
MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	X		X		Observación sistemática	100%
MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.					Observación sistemática	100%
MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.					Observación sistemática	100%

**Concreción de mínimos:**

2º-MTB1.2.1-Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	Mínimo: Caderno limpo( máximo tres emborronamentos por páxina) con letra lexible.
2º-MTB2.1.1-Le, escribe e ordena números ata o 999.	Mínimo: Sabe contar ata 500, reconece as grafías, e escribe ben a metade deles.
2º-MTB2.2.1-Utiliza os números ordinais en contextos reais	Mínimo: Utiliza os números ordinais en contextos reais ata o décimo.
2º-MTB2.3.1-. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	Mínimo: Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta ( de 2 cifras sen levadas) na resolución de problemas contextualizados
2º-MTB2.4.1-Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	Mínimo: Reconece os datos, asocia as expresións ( total con suma e falta o quedan con resta) e da resposta a pregunta plantexada, empregando verbo, cantidade e sustantivo ao que se refire a pregunta. Exemplo ¿Cantos nenos quedan? Resposta : Quedan 25 nenos
2º-MTB3.1.1-Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude..	Mínimo: Reconece o metro como unidade de medida de lonxitude
2º-MTB3.2.1-Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	Mínimo: Reconece o quilo como unidade de medida de peso
2º-MTB3.3.1-Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade	Mínimo: Reconece o litro como unidade de medida de capacidade.
2º-MTB3.5.1-Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas	Mínimo: Coñece o valor das diferentes moedas e billetes (5, 10, 20 e 50) do sistema monetario da Unión Europea.

## 5.- Elementos transversais.

Traballaranse en tódalas disciplinas:

- A comprensión lectora,
- A expresión oral e escrita,
- A comunicación audiovisual,
- As tecnoloxías da información e a comunicación,
- O emprendemento e a educación cívica e constitucional
- Os valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.
- Prevención de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.
- Desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- Educación e seguridade viaria

- Educación para a saúde.
- Educación emocional.

## **6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.**

### **6.1. Principios metodolóxicos:**

**Emprego dun estilo educativo asertivo.** Fuxindo dunha postura inhibicionista tanto coma da concepción punitiva, practícase unha actitude comprensiva coas posibilidades e características do alumnado, buscando a súa mellora permanente e guiando as súas aprendizaxes. Como reforzo do esforzo, da conduta adaptativa ou do traballo ben feito úsase fundamentalmente o eloxio constante, ao mesmo tempo que se ignora ou se reprende o comportamento inadecuado. Esta discriminación condutual, xunto co trato respectuoso e xusto favorecerán a autoestima, o rendemento escolar e a convivencia pacífica, contribuíndo ao desenvolvemento do clima escolar necesario.

**Procura de aprendizaxes significativos.** Nas diferentes unidades de ensino-aprendizaxe procurárase sempre

- Que os contidos sexan lóxicos e coherentes, con estrutura e vocabulario adaptados ao alumnado ao que se dirixen.
- Que o alumnado teña os coñecementos previos necesarios para comprender os novos contidos e que estes estean activados.
- Que o alumnado teña a predisposición, a actitude, o interese e a motivación necesarias para interactuar cos contidos que lle propoñamos.

**Desenvolvemento de traballo por proxectos e traballos de investigación.** Sen olvidar as aprendizaxes por recepción, baseadas nas explicacións e na presentación de contidos por parte do profesorado, iranse promovendo traballos nos que, coa guía do profesorado, será o alumnado (só ou en cooperación cos seus compañeiros) o que busca a información, a traballa e elabora con ela algún tipo de produto, que presenta aos demais. A biblioteca e as TIC serán recursos fundamentais para o desenvolvemento destes traballos.



**Metodoloxías activas.** O alumno non pode quedarse nunha recepción pasiva de coñecementos. Promoverase a actividade mental do alumno, que deberá traballar a información que recibe, enlazándoa cos seus coñecementos previos, dándolle sentido, esforzándose por entendela e buscando un cambio nos seus esquemas de coñecemento. As técnicas de traballo intelectual e comprensión lectora (resumes, esquemas...) ou o tipo de traballo que mencionamos no punto anterior, son fórmulas eficaces para promover esa actividade mental necesaria.

**Atención á diversidade.** Ter en conta as **peculiaridades** (ritmos e estilos de aprendizaxe, capacidades, etc.) de cada grupo e de cada neno/a concreto. Cada alumno ten as súas necesidades educativas e algúns presentan necesidades educativas especiais que deberán ser atendidas.

**Traballo cooperativo.** É preciso promover as **relacións entre iguais** para favorecer a confrontación e a modificación dos puntos de vista propios.

**Contribución ao desenvolvemento da capacidade “de aprender a aprender”.**

As sucesivas unidades de ensino-aprendizaxe que se desenvolven no centro irán encamiñadas a que o alumnado aprenda a regular os seus propios procesos de aprendizaxe, é dicir a planificar, supervisar e avaliar o seu comportamento cando se enfrenta a calquera tarefa escolar.

**Cooperación e complicitade coas familias do alumnado,** como requisito de primeiro orde para conseguir os obxectivos educativos do currículo escolar.

Contacto coas familias a través da conta de correo electrónico da Xunta en caso de imposibilidade temporal de ensino presencial.

## **6.2. Secuenciación das actividades de ensino-aprendizaxe.**

A concreción da metodoloxía maniféstase na secuencia e no tipo de actividades que o profesorado programa e que logo desenvolve na aula co alumnado. A secuencia base das actividades educativas aproximarase á seguinte:

**6.2.1.- Actividades para a presentación do centro de interese a traballar da forma máis chamativa posible, tratando de espertar a atención do alumnado e de motivalo cara as novas aprendizaxes, mediante vídeos, lecturas, xogos...**

**6.2.2.- Actividades de indagación/explicitación das ideas previas dos alumnos/as:**

- **Informar** aos alumnos/as sobre os novos contidos a tratar, buscándolle **relación con outros contidos tratados con anterioridade**.
- Facer **preguntas** que obriguen aos distintos alumnos/as a relacionar os novos contidos con diferentes situacións funcionais e **que permitan identificar que tipos e graos de coñecemento** teñen sobre o tema.
- Promover a **intercomunicación do alumnado** sobre as novas cuestións (isto dá unha información importante para formar grupos).
- **Rexistrar** en instrumentos adecuados a información sobre a situación inicial dos alumnos/as.

**6.2.3.- Actividades para a aprendizaxe dos novos contidos:**

**Usaranse fundamentalmente dúas vías:**

**a) Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:**

- profesor presentará o **novo contido de xeito claro, ben estruturado dende o punto de vista lóxico, usando demostracións, exemplos, formatos diferentes (imaxe, vídeos, esquemas...)** e posibles aplicacións a casos prácticos.
- Inmediatamente despois alumnos e alumnas con diferentes capacidades e coñecementos previos **resolverán exemplos semellantes** diante dos compañeiros, quedando para o final os menos competentes respecto a eses contidos.
- Analizaranse con todo o grupo **actividades xa resoltas** (ben ou mal).

- Propóranse **actividades de igual complexidade** cós exemplos do mestre/a para que os alumnos/as os fagan **autonomamente**.
- Organízanse **actividades en pequenos grupos heteroxéneos** (en canto a capacidade e coñecementos previos) que rematan cunha exposición dos resultados ó grupo clase (con intervención de todos).

#### **b) Traballos de investigación ou busca de información por parte do alumnado coa guía do profesor:**

- Escóllese o tema a traballar (mellor coa participación do alumnado).
- Estúdanse as concepcións previas do alumnado sobre o tema.
- Concrétanse os aspectos que queremos descubrir (que queremos saber?).
- O profesorado propón os recursos (en papel ou na rede) que se consultarán para responder as preguntas.
- O alumnado busca a información nas fontes propostas.
- O alumnado traballa a información e con ela elabora un produto final (un documento, un mural, unha presentación...), para mostrarlle aos demais as súas conclusións.

#### **6.2.4.- Actividades de xeneralización e de aplicación das aprendizaxes adquiridas:**

- O profesor explica con claridade, con exemplos e demostracións, como os contidos aprendidos se aplican a diferentes situacións. Irá aplicando o novo contido a diferentes variables e explicitando os pasos para resolver a situación.
- Propóráselle aos alumnos/as actividades de diferentes graos de complexidade, dándolle opción a que cada un elixa a que máis se adapte á súa competencia. O grao de complexidade virá dado en función de:
  - o Parecido coas actividades de aprendizaxe.
  - o Número de variables a ter en conta.
  - o Grao de dirección da actividade.

- Organizaranse actividades de tutoría de alumnos por parellas ou en pequenos grupos.

#### **6.2.5.- Actividades de exercitación e memorización:**

- Organizar **actividades de reforzo** (co mesmo grao de complexidade que as anteriores) e de **ampliación** (mesmos contidos en situacións diferentes).
- Organizar **novas actividades de tutoría entre iguais**, actuando os máis competentes como modelos.

#### **6.2.6.- Actividades de aplicación práctica das aprendizaxes a situacións concretas da vida real (implican resolver situacións problemáticas similares ás presentadas na avaliación das competencias básicas):**

- Propoñer algún **traballo que leve consigo algún tipo de produto**, para que o alumno/a aplique as aprendizaxes adquiridas: unha saída, situación de laboratorio, cartel-mural resume, exposición ó grupo clase..... Proponanse varios **traballos de distinta complexidade**.

**A comunicación realizarase dende o lugar que ocupamos mantendo as distancias de seguridade ou ben a través dos medios tecnolóxicos.**

### **7.- Materiais e recursos didácticos.**

- Libro de texto: MATEMÁTICAS. Segundo de Primaria.
- Recursos fotocopiabes con actividades de reforzo e de ampliación.
- Caderno do alumno con actividades de reforzo.
- Libro dixital para o profesor.
- Cd de audio para o profesor.

- Material de aula: equipo de son, láminas, ordenador con conexión a internet, canón de video...
- Guía didáctica.
- Recursos da biblioteca escolar.

## **7.- Procedemento para a avaliación inicial**

A avaliación inicial levarase a cabo a finais de setembro ou inicio de outubro. Farase en base ás seguintes accións:

- Análise das actas finais do curso anterior de cada grupo de alumnos.
- Análise dos informes individualizados ou informes psicopedagóxicos que poida haber de cada alumno.
- Observación da actividade escolar de cada grupo e de cada un dos alumnos/as durante o traballo de aula..
- Realización de probas específicas de avaliación inicial elaboradas previamente polo profesorado en base aos estándares de aprendizaxe do curso anterior.
- Valoración dos resultados e toma de decisións para recoller as medidas que se consideren oportunas na programación didáctica.
- Reunión da avaliación inicial durante a primeira semana de outubro.
- Rexistro dos datos da avaliación inicial nos documentos do profesorado e no XADE.

## **9.- Procedemento de avaliación continua.**

Cada titor/a coordinará o desenvolvemento da avaliación continua que será realizada polo Equipo Docente de xeito colexiada.

Os profesores/as de cada área informarán ao alumnado sobre os obxectivos, competencias básicas, contidos e estándares de aprendizaxe que se lle van pedir. Esta información será xeral ao principio de curso e máis concreta ao comezo de cada unidade didáctica.

Para a avaliación continua terase en conta toda a actividade desenvolvida polo alumnado: tarefas que realiza diariamente na aula (exercicios de libro de texto, exercicios de caderno, traballos, participación oral...), probas escritas periódicas, esforzo e actitude.

Cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan: reforzo educativo, adaptación curricular non significativa, apoio pedagóxico por parte do profesorado encargado desta tarefa, compromiso educativo coas familias...

Durante o curso celebraranse tres sesións de avaliación, que coincidirán cos finais de cada un dos trimestres. De cada unha destas sesións o titor/a de o grupo levantará acta coas decisións e acordos adoptados.

Posteriormente a estas sesións de avaliación, o titor/a informará ás familias sobre o resultado da avaliación, por escrito, mediante o boletín de notas, e introducirá as cualificacións no XADE.

Independentemente destas reunións, a relación entre titor e familia deberá ser continua ao longo do curso escolar, debéndose intensificar as entrevistas coas familias de alumnos cuxo rendemento non sexa adecuado. Cada titor/a terá un rexistro de visitas de pais/ nais.

A final de cada curso, o titor/a entregará ás familias información máis detallada da evolución do seu fillo/a, indicando os aspectos que deben mellorarse. Esta información referirase aos obxectivos de cada área e ao grado de adquisición das competencias clave.

Esta información curricular será incluída polo titor no expediente académico.

Procedemento para a toma de decisión da promoción de nivel:

- Ao finalizar o curso, o equipo docente de nivel, reunido en sesión de avaliación final, deberá decidir sobre a promoción de cada un dos alumnos e alumnas ao curso seguinte.
- A decisión debe ser consensuada por todo o profesorado, debendo ter especial consideración a información do titor ou titora. En caso de non existir acordo prevalecerá a opinión do titor/a.
- No caso que un titor ou titora considere que é máis adecuado que un alumno/a permaneza un ano máis no mesmo curso, deberá entrevistarse coas familias (antes de que o Equipo Educativo tome a decisión), a fin de solicitar a súa opinión sobre tal medida. De devandita entrevista deberá quedar constancia escrita.

## 10.- Medidas de atención á diversidade

As metodoloxías propostas son as principais medidas de atención á diversidade. Ademais, poñeranse en marcha aquelas medidas que axuden a xestionar o grupo completo tendo en conta as necesidades específicas de cada un dos seus integrantes; por iso na programación de aula ou na programación de cada unha das unidades didácticas concretaranse medidas específicas para desenvolver ao longo do curso, entre as que poderían contemplarse, entre outras:

- Priorizar os obxectivos e contidos que se consideren fundamentais para futuras aprendizaxes, que teñan funcionalidade e aplicación práctica e que fagan referencia a procedementos.
- Partir sempre dos coñecementos previos de cada alumno.
- Diseñar actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade e que permitan distintos modos de execución.
- Diseñar actividades diversas para traballar un mesmo contido e/ou actividades de reforzo para afianzar os contidos mínimos.
- Propoñer actividades que se leven a cabo con distintos tipos de agrupamentos: pequeno grupo, gran grupo, individual.
- Planificar actividades de libre execución por parte dos alumnos segundo os seus intereses.
- Planificar actividades que faciliten a manipulación e que teñan aplicación na vida cotiá para relacionar o estudado co entorno e darlle maior significatividade.
- Distribución heteroxénea do alumnado.
- Ubicación do alumnado con necesidades específicas nos lugares que máis lle favorezan.
- Plantexar sesións onde se alternen a explicación de teoría coa realización de exercicios prácticos.
- Priorizar métodos que favorezan a expresión directa, a reflexión, a comunicación e o descubrimento.
- Adecuar a linguaxe do material de estudo segundo o nivel de comprensión dos alumnos/as (especialmente para os alumnos/as con neae).

- Seleccionar técnicas e estratexias metodolóxicas que sendo útiles para todos os alumnos/as, tamén o sexan para os que presentan dificultades de aprendizaxe e neae. Son especialmente adecuadas: técnicas de demostración e modelado, técnicas de traballo cooperativo, titorías entre iguais, traballo por proxectos, ...
- Favorecer o tratamento globalizado e interdisciplinar dos contidos de aprendizaxe buscando a xeneralización.
- Partir das motivacións e intereses dos nenos/as (centros de interese).
- Fomentar un bo clima de relacións sociais (respecto e tolerancia).
- Favorecer o uso de distintos materiais e recursos para que podan manipular e experimentar.
- Empregar distintos espazos e recursos dentro e fóra da aula.
- Introducir a avaliación do contexto de aula (avaliación continua, valorar o traballo diario, os intereses, a participación, traballos individuais e grupais, ...)
- Concretar e/ou facilitar os contidos mínimos que deben estudar.
- Plantexar modificacións na forma de preguntar nas probas de avaliación (tipo test, de desenvolvemento, exames orais, preguntas de unir con frechas, preguntas curtas, secuenciar os pasos dun problema, distanciar as preguntas en distintas follas, empregar apoios visuais, uso das TICs, ...)
- Distribución do mobiliario na aula para mellorar a accesibilidade e a optimización da iluminación.
- Contratos didácticos co alumnado e coas familias.

Implementaranse tamén as medidas deseñadas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: apoio de especialistas en pedagogía terapéutica e audición e linguaxe, apoio de profesorado ordinario con horario dispoñible, etc.



## 11. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

## 12. Avaliación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará: cada ano, a principio de curso

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
Adecuación da secuenciación dos estándares para cada avaliación.				
Adecuación dos estándares mínimos para a promoción do alumnado.				
Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
Concreción dos elementos transversais.				
Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
Adecuación do libro de texto.				
Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado.				
Adecuación da proba de avaliación inicial.				
Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua.				
Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				

Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				